

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
telefon száma 124.

Feliról szerkesztő: Dr. Kiss Pál.  
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

## Az üdülő Justh Gyula.

Üdvözli és köszönti Makó népét.



Ime az üdülő, a pihenő Justh Gyula, Makó város szeretett s nagyra-becsült képviselője, aki most hosszabb betegeskedés s fárasztó küzdelmei után Brixenben üdül.

A magyar politikai élet legkimagaslóbb alakja ma kétségtelenül Justh Gyula. Hozzáférhellen egyénisége, sziklaszilárd jelleme, nemcsak párthívei, de az egész ország előtt pártkülönbség nélkül nagyra-becsültté teszik.

Az egész ország részvételtjes s meleg érdeklődése kíséri Justh Gyulát mindenüvé. Nem csoda hát ha az üdülő vezért naponként százzal és ezrei keresik fel az érdeklődő sürgönyöknek s leveleknek.

Szeretetteljes aggodással, szorongó féltéssel tekint egy egész ország Brixen felé, ahol most a legnagyobb elő magyar, Justh Gyula üdül.

A „Makói Független Újság“ is

érdeklődött Justh Gyula állapota iránt Makó város ezreinek nevében, akik mindannyian szeretettel gondolnak Justh Gyulára e város nagynevű képviselőjére. Kérdezősködésünkre ime megjött a legkedvesebb válasz, egy arckép kíséretében, mely az üdülő vezért pihenése közben ábrázolja. Ezt a képet ime bemutatjuk olvasóinknak.

Jött e kép mellett még valami más is. Igazi szívből fakadó szeretetteljes üdvözlés s köszöntés Makó derék polgárságának, mely oly bámulatraméltó ragaszkodással viseltetik képviselője iránt.

Justh Gyula Makó város nagynevű képviselője ezton köszöni meg Makó város közönségének szeretetteljes érdeklődését s őszinte köszönetet mond ennek a kedves közönségnek, mely még a messzi idegenbe is elküldi hozzá szeretetének megnyilvánulását.

## A törökök győzni fognak.

Fordul a hadiszerencse.

Török győzelmi hírek — Négynapos csata. — Skutari bombázása. — A statusquo végnapjai.

Az osztrák-magyar monarchia szerepe.

Várjunk még. Nagyon is elsiette kongatják meg Törökország fölött a halálharangot. Temetik, mielőtt még meghalt volna s halotti tort ülnek, mielőtt eltemették. A játszma még tart s a balkáni egyesültek vérvessége oly nagy, hogy feljajdulnak a sok győzelemtől. Károgi varjának a török birodalom megsebzett teste fölé elsőnek Saszanov ur jelentkezett. Oroszország békeszerző külügyminisztere, akinek ragacsos ujjaihoz tapad a háború, amelynek ő volt a kezdeményezője, tűzbe vezényelvén a Balkán egyik atalányozott fejedelmét az olasz harctól amugy is sorvasztott török birodalom ellen. Az elmúlt éjjel török győzelemről érkezett hír. Vizánál a török haderő visszazoritotta a bolgárokat s a konstantinápolyi hadvezetőség nagy haderő csatlakozását jelenti a csatáldzsai török csapatokhoz.

Fordul a hadiszerencse.

Nazim basa generalizmus tegnap, elsején délután két órakor a következő táviratot küldte: Hadseregünk jobb szárnya tegnap óta északnyugati irányban nyomul előre Mahmud Muktár basa serege megverte a bolgárokat. Számos ágyut valamint munióit zsákmányolt. Parancsot adtam az összes hadtesteknek, hogy Offenzívába menjenek át és nyomaljanak előre. Nazim basának délután háromnegyed ötör feladott másik távirata így szól: Ujból elfoglaltuk Bonar Iszart. Minden oldalról körülzártuk Bonar Iszar környékén a bolgár csapatokat.

Török győzelmi hírek.

Az összes lapok egybehangzóan állítják, hogy a keleti hadsereg

helyzete kedvező és hogy a bolgárok a törököktől üldözötve lépésről-lépésre visszavonulnak. A törökök döntő csapásra készülnek. Katonai körök szerint a csata, melyet a bolgárok kikerülni igyekeztek, hacsak előre nem látott események nem állnak be, a törökökre kedvező lesz. Lehetetlen, hogy a bolgárok, akik defenzívában tartják magukat, újból átme-hessenek az offenzívába. A bolgárokat Lüle Burgaszból visszazűzték. A veszteségek mindkét oldalon nagyok, különösen bolgár részről. Az éj folyamán ezernyolcszáz sebesültet szállítottak el a harc-térről.

Négynapos csata.

Hivatalosan jelentik, hogy a négy nap előtt megkezdődött harcok tovább tartanak. A Lüle Burgaszról északra koncentrált ottomán hadtestek az ezen oldalról közeledő ellenséggel szemben erősen tartják magukat. A drinápolyi erődítmények szilárdan védekeznek. A Viza mellett koncentrált hadtestek előrenyomulnak.

Skutari bombázása.

Skutari bombázása egyre tart. Több gránát a városban károkat okozott. A lakosság sietve biztonságba helyezte magát. A király szemlét tartott a parabosi pozíciók fölött és azután Antivariba tért vissza.

A statusquo végnapjai.

Az orosz külügyminiszter szavai most egészen másképpen hangzanak. Most már azt állítja, hogy a status quo, Törökország területi érintetlensége, túlhaladott áll-

**A k a r  
i n g y e n**

egy finom öltönyt  
vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti  
ha ruhaszükségletét

**Gera Mihály versenszabónál**

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház)

szerzi be, aki 100 rendeléje között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen. November 3-iktól kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírítéssel után, hatósági e lenörzés mellett kisorsolja a két - 60-60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai me és olcsók: Egy finom férföltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor-tól, remek völegényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva. Tehát kockázat nincs! A türethetetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

**Elismert legjobb  
magyar  
szabóság**

Dus választék a leg-  
finomabb angol és  
honi szövetekből.

laspont, mely a gyakorlatban érinthetlen. Ez azt jelenti, hogy Oroszország most már kezd szint vallani. Eleitől fogva észrevehető volt, hogy Oroszország szándékai és kinyilatkoztatásai között nagyok az ellentétek. A balkáni statusquo tehát a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van.

#### Ausztria-Magyarország szerepe.

A monarchiának szerepe az, hogy a balkáni államokkal a legjobb viszonyban maradjon s hogy gazdasági érdekeit megővje. Külügyi vezetőségünknek ez a programja ma sem változott meg. Az összes tényezők, akik a külügyi helyzetre befolyással vannak, megegyeznek abban, hogy ez a viszony meg ne változzék.

Akárhogy változzék is a helyzet a Balkanon, a külügyi vezetőség arra törekszik, hogy gazdasági érdekei a Balkán-félszigeten most is a jövőben is a leghatározottabban megővassanak.

### Megyebizottsági tagválasztás.

#### Három kerületben lesz a választás.

Részint halálozás, részint lemondás folytán a vármegye törvényhatósági bizottságában ez év folyamán három bizottsági tagnak állása jött üresedésbe.

Megüresedett Makón a IV-ik kerületben egy tagnak, továbbá Csanádpalotán és Mezőkovácsházán egy-egy tagnak állása.

A bizottsági helyek betöltésére választási határnapul a hoinapi nap (vasárnap) van kitűzve.

A most megüresedett három tagsági helyet a multban, sőt mondhatni, hogy igen hosszú időn át mindenkor a függetlenségi és 48-as pártnak kipróbált barcosai, oszlopos tagjai töltötték be.

A makói IV. kerületben Lakatos Pál helye jött üresedésbe. A függetlenségi és 48-as párt most is következetes maradt önmagához, mert helyébe a pártnak kiváló szónokát Espersit János dr. makói ügyvédet jelölte, ki pártunknak már eddig is igen sok szolgálatot tett.

Espersit János ügyvéd ismert tagja a makói közeletnek. Kell, hogy elfoglalja méltó helyét a vármegye törvényhatósági bizottságában is.

Megválasztásához kétség nem fér ugyan, dacára annak, hogy a munkapárt erős küzdelmet fejt ki jelöltje érdekében, ezért kérjük pártunk minden egyes szavazó tagját, hogy szavazatát a városházánál Espersit János ügyvédre adja le, mert e győzelem nem a jelölté, hanem a függetlenségi és 48-as párté is.

Itt említjük meg, hogy a szavazás reggel 9 órakor veszi kezdetét és délután 4 óráig tart. Szavaznak pedig a kerületben a 3600 házzszámított végig, a Honvéd, Kelemenhid, Cédulaház, Vágóhid és Putri képviselő választó szavazói.

Csanádpalotán három függetlenségi jelölt is van Kolonich József dr. nagylaki ügyvéd, Kovács József takarékpénztári igazgató és Leipnik Ede kereskedő. Ha bármelyik is bekerül a törvényhatóságba csak hasznára lesz a függetlenség eszméinek.

Mezőkovácsházán Kovács Dezső küzd a bizottsági tagságért.

### Sulyos szerencsétlenség az árvaháznál.

#### Ráesett egy munkásra a vaskapu.

Sulyos szerencsétlenség történt ma reggel a makói „Erzsébet” árvaháznál, ahol most jelentősebb átalakítási munkálatok folytak. Egy munkásembert ért a sulyos szerencsétlenség. Ráesett az árvaház nagy, sulyos vaskapuja s eltörte mindkét lábát. A szerencsétlenül járt ember ezenfelül oly sulyos zuzódásokat szenvedett, hogy teljesen eszméletlen állapotban szállították a kórházba, ahol ápolják. A sulyos szerencsétlenségről tudósításunk következő:

Márton Bálint 44 éves ácsmunkás több munkástársával együtt az „Erzsébet” árvaháznál dolgozott. Ma korán reggel valamire haza akart menni s a kapu felé tartott. Nem vette észre, hogy a sulyos vaskapu sarkaiból ki van emelve s csak egy támasztól a segítségével áll a helyén, Márton gondatlanul félredobta a támasztófát. Abban a szempillantásban óriási robajjal ledült a vaskapu s ráesett a szerencsétlen emberre.

A többi munkások a nagy zajra odasiettek s látva társuk szerencsétlenségét, segítségére siettek. Eleinte azt hitték, hogy Márton meghalt, mert a szerencsétlen ember teljesen elalélt állapotban, eszméletlenül hevert a sulyos vaskapu alatt. Csak mikor a vaskaput eltávolították s felcsozották a szerencsétlent, akkor látták, hogy él. Megmozdulni azonban nem tudott. A szerencsétlenség következtében Mártonnak eltört mindkét lábára, ezenkívül pedig oly sulyos természetű zuzódásokat szenvedett, hogy míg a kórházba szállították ájulásból ájulásba esett.

A szerencsétlen ember gyógyulása több mint 3 hónapot vesz igénybe. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítása végett, hogy kit terhel a felelősség.



## NAPI HIREK

### Tájékoztató.

Naptár Nov. 3. Római kat. F 23 Ma'ach Gör. kath. Okt. 21. G 23 Hilár Nap két 6 óra 48 perceskor, napcsok 4 óra 48 perceskor.

**Időjárás.** A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék. Később enyhébb Dehőmérséklet: 12-7 Celsius.

— Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — úgy télen, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már keptelenek, azok is képesek meg ujságot árulni. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— Istenisztelet a reformátusoknál. A mai napon a reformátusoknál az istentiszteletet a napszórakozással egybekötve tartották. Az ó-templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nagy Károly lelkész, agendát mond ifj. Nagy Károly segédlelkész, az új-templomban ugyanazon időben prédikál Bereky László lelkész, agendát mond Kocsis János. Délután 2 órakor az ó-templomban prédikál ifj. Nagy Károly, az új-templomban Kocsis János.

— Az országos elmeorvóintézet főfelügyelő Makón. Oláh Gusztáv dr. az elmeorvóintézetek országos felügyelője Makón járt tegnap s megvizsgálta a makói közkórház elmeosztályának állapotát s helyiségeit. Az elmeorvóintézetek országos főfelügyelője a Lipótmezei országos tébolyda tulzsfaltságán úgy akart segíteni, hogy az elmebeteg egy részét Makón, a Szent István kórházban akarta elhelyezni. Ámde személyesen kellett meggyőződnie, hogy a makói kórházban nincs erre hely.

— Tanács ülés. Makóváros tanácsa ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével rendkívüli ülést tartott, melyen többrendbeli utalványozást teljesítettek.

— Nagy művészt a „Koroná”-ban. Vasárnap este fellepnek a Korona-kávéházban a 10 es 11 éves Görlic testvérek zongora xylofon és subafon-művészek, kik a világ nagyobb színházaiban és a Fővárosi Orfeumban szép sikert arattak. A Fővárosi Orfeumban két hónapig voltak műsoron. Kiemelendők még a művésztelyből Erdélyi Feri színművész, Rónai Ica kabaré-művész és Bocskay Béla szalon-komikus. Közben Purcsi Károly teljes zenekara előadja a legújabb opereteket. Kezdeté este fél 9 órakor.

— A központi választmány hanyagsága. A most folyó törvényhatósági bizottsági tagválasztásokkal kapcsolatban kénytelenek vagyunk rámutatni arra a felületes

hanyag munkára, melylyel a központi választmány, a választók összeírását végezte. A negyedik kerületből például kimaradt vagy 25-30 olyan választó, akik különben választói jogosultsággal bírnak, de a központi választmány hibája folytán még mindig 3-4 év előtti, más kerületbeli lakásikon vannak felvéve. Illetékes helyen nyert felvilágosítás után kijelenthetjük, hogy a választói névjegyzék összeállítása körül sulyos hibák történtek, hogy egyebet ne említsünk egy-egy választó 2-3-szor is szerepel más-más címeiken, egyszer mint tanár, egyszer mint adózó polgár. Több ilyen esetre tudnánk rámutatni, de ezekről s a központi választmány slendrián munkájáról majd máskor.

— Vizsgálat a téglagyárnál. Galambos Ignác dr. polgármester ma délután Hajdu János főszámvevő közbenjöttével vizsgálatot tartott a téglagyárnál, hol mindent a megfelelő rendben találtak.

— A kutyák végítélete Apátfalván. Elkövetkezett a kutyák végítélete Apátfalván. Háznál-házra jár az öreg Bökönyi a makói gyepmester s sorra utja a kutyákat. Természetes, hogy az apátfalvai gazdák nem valami szívesen nézik végig hűségese házi állataik kiirtását s ezért nem egy helyütt lázongással fogadnak az öreg Bökönyit, ha esendörök nem kísérik irtó utjában. Így azonban a feltűzött szuronyu esendörök láttára az apátfalvai magyar nem rezonéroz. Fájó szívvel látja be, hogy a szabály — szabály s beleegyeznek kutyája kiirtásába. Egyébként a veszteség dühöng Apátfalván. Tegnap az utcán vertek agyon egy kódorgó veszett ebet. Tegnapelőtt meg a cirkáló esendörök löttek agyon az utcán két veszett kutyát. Ma is agyonütöttek egy veszett kutyát, mely az utcára szabadult s ott csaknem nagy veszedelemet idézett elő.

— A kegyelet uzsorásai. Tegnap, a halottak napján alkalmunk volt megfigyelni azokat, akik csufos módon visszaéltek a helyzettel s embertársaik kegyeletes érzését alaposan kiuzsorázták, kihasználják. Rengeteg koszorút hoztak ki a piacra s csak elnéztük, hogy egy pár tuja galyacskból s pár szál őszi rozsából font koszorúért 1 koronát is elkértek. Volt azonban olyan makói mézeskalácsos, aki a temető kapuja előtt ütötte fel a sátorát s annak dacára, hogy ilyen alkalommal csupán kegyeleti dolgokat, (koszorút, olvasót, imakönyvet) szabad árusítani, a mézeskalácsos és a rendőrség felszólítására sem akart eltávozni sátrával a temető bejárata elől. A rendőrség eljárást indított ellene. — A kegyelet többi uzsorásai ellen pedig a közönségnek kellene eljárást indítania azal, hogy egyszerűen bojkottálná áruikat, azaz ne vásárolna tőlük semmit.

— Hogy a közönség minden irányu érdeklődése kielégítést nyerjen az Uránia vasárnap előadásán a cirkusz, az artista világ légtörőre, azok közé fogunk a „Bohóc” ez, nagy artista drámában kerülni. Végig fogjuk nézni azok előadásait élvezni fogunk azokban, mert a saját szemeink előtt fog le-

**ÉRTESITEM** a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquőrök** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv. cégnél M A K Ó.

folyni. De annál megrendítőbb lesz az a tragédia, amely e közben ugyancsak ott fog lefolyni. Megtanuljuk ugyanis azt is, hogy ők is oly halandók, mint mi; ők is tudnak úgy szeretni mint, de megtanuljuk azt is, hogy a szerelem a féltékenység nálunk is mindenre képes. Nevettető műsor is épp oly érdekes lesz, mint a drámai. A legújabb világeseményekről pedig az elven új-ság fog tájékoztatni. Különben nyomtatott műsor ingyen kapható a pénztárnál és a jegyszédnél.

— **Orvosi szolgálat vasárnap.** Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Bauer Ignác és dr. Hubert Mihály látják el. Sürgős esetekben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. e. azonban valamennyi orvos rendel.

— **Anyakönyvi hírek, Elhaltak.** Baity Ilona 8 éves, Deisinger Árpád Lajos 2 éves korában.

— **Csillag drogériába** menjen aki szebb, jobb, finomabb, egészségesebb, tisztább, kedvesebb sőt szer... óhajt lenni, mert ott szerzhet be mindezekhez megfelelő cikkeket csak figyeljen a lapunkban megjelenő hirdetményekre.

F. évi október 29-én a Zöldfa-utcán elveszett egy női köpeny és egy plüss lábtakaró. Megtaláló kellő jutalomban részesül. Cim a kiadó-hivatalban.

### Fejberugott egy makói kis fiút a ló.

Sulyos szerencsétlenség a Hosszu-utcán.

Ma reggel sulyos szerencsétlenség ért egy makói kis fiút a Hosszu-utcán. A tájfajta méntelep egy ménye rugott fejbe egy az utcán haladó gyermeket. A lórugás következtében a szegény kis fiú oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy aligha épül fel s ha fel is épül akkor is örökké nyomorékja marad a mai szerencsétlenségnek, melyről tudósításunk következik:

A makói tájfajta méntelep méneit minden reggel jártatni szokták. Ma reggel a lovakat a Hosszu-utcán jártatták. A gyönyörű állatoknak sok bámolója akad mindig. Különösen a gyereksereg nézi nagy kedvvel a pompás állatokat.

Ma reggel szintén nagy csomó gyermek nézte a lovakat, amelyek közül az utolsó kettő a gyermekek zajától megijedt s ficánkolni kezdett. Az ágaskodó lovat, lovasa alig tudta megfékezni.

Arra haladt Árva József 7 éves fiúcska is ki tejet vitt egy köcsögben. A ficánkoló lovat ő is megbámulta. Egyszerre a ló hatalmas erővel oldal rugott s fejberugta a szerencsétlen gyermeket, aki félholtan került el az utca közepén.

A szerencsétlen gyermeknek a rugás következtében allsontja teljesen összeroncólódott. Esméletlen állapotban szállították kórházba szülei lakására, ahol ápolás alá vették. Állapota rendkívül sulyos.

### Óvás!

Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tükörcsél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni.

## URÁNIA SZÍNHÁZ MAKÓN.

Folyó hó 3-án este 8 órakor és 3-án délután 4 órakor

nagy előadás.

### Bohóc

Szenzációs artista dráma 3 fel.

Ezenkívül itt még nem látott teljesen új műsor,

Minden darab magyar felirással!

### Pályázat.

A makói állami főgimnáziumban egy kiségitő szolgálata alkalmazást nyer. Évi fizetése 600 kor., szabad lakás, fűtés és világítás. Akik az állást elnyerni óhajtják f. hó 6-ig jelentkezzenek a főgimn. igazgatójánál. Az állás november 16-án elfoglalandó.

**Egy szorgalmas malom** munkás és két molnár inas azonnal felvétetik Gy. Varga János újvárosi gözmalmában.

**Lapunk kiadóhivatalában** ügyes, megbízható és szorgalmas gyakornokot havi fizetéssel alkalmazunk.

**Nő is jelentkezhetik!**

Magyarcsanád határán a csigai vasúti őrház mellett kilenc és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Dr. Kiss Pál makói ügyvéddel.



Az „OLLA”

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

Olla lerakatok az Olla plakátok által kívának tüntetve.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárban.



**Legjobb asztali borok és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kapható**

### A földrajz tanítása

az elemi népiskola III-osztályában, a pedagógia mai álláspontjának megfelelően, a szabad természet, közvetlen szemléltetés, foglalkoztatás, rajz és alaki munka felhasználásával. Irta:

Egressy Péter.

Miniszteri engedély szám 51872—1911. Ára: I kor. 20 fill. Hozzávaló rajzgyűjtemény I kor. Tankönyvül feladatos füzetek használatnak, melyekben az egész évi tananyag nyomtatott rajz és fogalmazási feladatokban össze van gyűjtve. Ára: 40 fill.

Kapható: Gaál László könyvkereskedőnél Makón.

### Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

### Kakukfűkésérü

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellene ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

### Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárban. Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

### Kiadó lakás.

Tulipán-utca 4. ujszámú ház, melyben van két utcai szoba, konyha, spájz, november 1-re kiadó. Értekezhetni lehet ugyanott.

### Táncitanítás felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én a téli idényre a

### táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem- és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom a táncokon kívül az illem, a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni szíveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon Gróf Vay-utca 250. hol most is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Schwarcz Miksa, okl. táncitanító.

## Köhögés,

rekedtség és háрут ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetező cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féle kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

I doboz ára 60 fillér. — Nagy doboz I korona. Nindenütt kapható.



Egy járandó a gyilkostó mellett hagyma alá és egy udvari lakás kiadó, másfél napos ókörtogyói szőlőföld eladó.

Értekezhetni Megyeház-utca 11. sz. alatt Dr. Kozma János ügyvéddel.



### „Styria-Universal” Kötőgépek



megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen.

Arjegyzzék ingyen. — Részletre is Styria-Kötőgépgyár, GRÁZ. III. Képviselek kerestetnek.

### HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

### Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszerárházában Budapest, József-körút 15. sz. Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes arjegyzzék ingyen

### Szőlőoltványok

Kiváló szép egy és két éves gazdag gyökérezetű szokványminőségű fásoltványok a legjobb bor- és legszebb csemegefajokból, közöttük „Kreaca” (Banáti Rizling), a legjobb és rendkívül bőtermő borfaj és „Muscat Csabagyöngye”, a legfinomabb és legkorábban érő csemegefaj. Ezenkívül amerikai sima és gyökeres szőlővesszők a legjulgányosabb árak mellett eladók.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Erzsébet szőlőoltványtelep Tulajdonos: SCHMIDT MÁTYÁS BOGÁROS. (Torontálmegeye.)

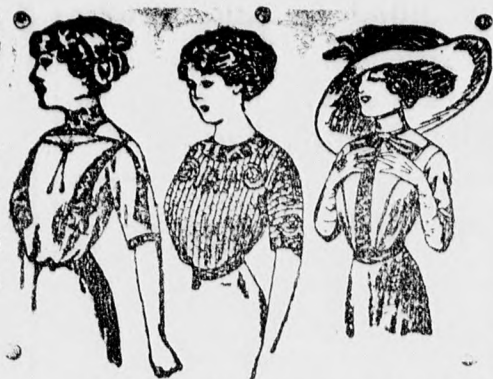
**LEGUJABB**

őszi és téli

**RAGLÁNOK**

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-



nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők  
**Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök**  
nemkülönbben női fehérműek dus választékban  
olcsó szabott árakon kaphatók

**Pártos E. és Társa**

nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ő t é r,  
Otthon-kávéház mellett.

**Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növéstét legjobban elősegíti!**  
1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salófor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

**TÓTH Kocchillin szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezés-sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be-permetezésére elegendő.**  
Kapható Makón és vidékén egyedül:

**JENEI SZÉKELY LAJOS**  
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerertárában  
M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)  
Raktáron nem levő dolgokat mehozatok!  
Telefon-szám: 127      Telefon-szám: 127.

**Figyelem!** Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alanti cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb

**karácsonyi, ujévi, névnap és nászajándéknak**  
Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

**HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.**  
Mindenfelé vidékre szállítás.

Előnyös feltételek mellett.

**A LEGUJABB** elegáns öltönyök, felöltők, téli-kabátok, egyedül a verseny műteremben készülnek

**angol és francia divat szerint külföldi és honi szövetekből.**

Utólérhetetlen olcsó árakról győződjék meg egy próba-rendeléssel.

**Gera Mihály**  
Megyeház-utca 8. szám.      férfi-szabó.

Ruhatárak rendbentartása.

**Nyilvános köszönet.**

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, cs. és kir. udv. szállító, Neunkirchen, Alsóosztria feltalálójá

**WILHELM-FÉLE TEÁNAK.**

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatáért, melylyel a Wilhelm-féle tea az én

**fájdalmas reumatikus szenvedéseimet** megszüntette és ezért azoknak, kik ezen rettenetes betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom, hanem dacára annak, hogy már 6 het óta nem iszom a teát, az egész testalkatrészem megjavult. En meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használatát által a feltalálót, Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel  
Butschin-Streifoid grófnő főhadnagy neje.

**Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K.**  
Hol gyógyszerertáiban s drogériáiban nincs, direkt küldés!

**Csak ujévig! Ritka alkalom!**

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünkből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petroléumlámpák, ökező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és díszmü-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

**meiyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.**

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

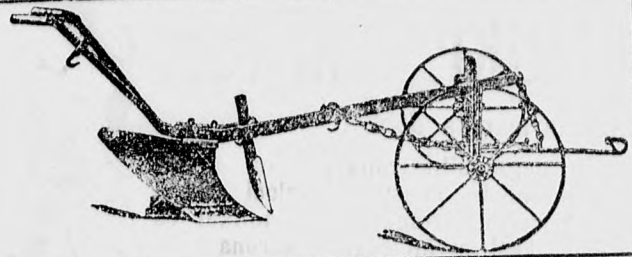
Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

**Makó, Fötér (Böhm-ház). Skopál Ödön,**  
üveg- és porcellán kereskedő.

**Kedvező föld bérlet!** 850 hold hosszabb időre őszi vetéssel hozzá tartozó szénával és szalmával együtt eladó.

Értekezhetni lehet **Iritz Miksa** makói lakossal.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.



Telefon-  
szám:  
126.

## ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat** a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tükörcél kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasú kultivátorokat, tárcsás boronákat,

**szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.**

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

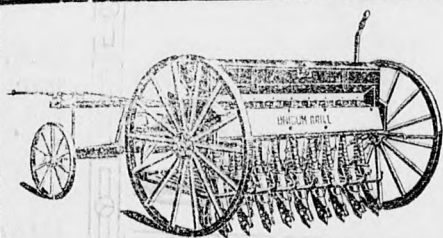
melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólrhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy keresletnek örvendenek. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nem ismert és kitűnően bevált **Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.**

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Légűtéses (vizűtésnélküli) MOTOR,** egyszerű, veszélynélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

**Lipták Béla**

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-ter 20. sz.



## Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt milyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1,50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 "
Himzések métere	15, 20, 30 "
Női keztyűk párja	30 "
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 "
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 "
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkenő, melynek ára 5 korona volt, tucatja	2,30 korona. - Valamint a még itt felnem sorolt különböző
	cikkek rendkívüli olcsó árban.

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

## Kedvező birtok eladás!

927 hold prima föld, hozzátartozó értékes erdő, mezőgazdasági szesz-gyár, 960 hektóliter szeszűzésre engedélyezve, gazdasági épületekkel uri lakással és vad vadászattal ellátva

Értekezhetni lehet

IRITZ MIKSA

makói lakosai.

L.

Teljes.

Használat.

## Dr. Oetke.

A legnemesebb fűs. csokoládé és krém, kü. finom vagy porcukorral hintésére. Pótol 2-3 cső. VANILINCUKROT 1 kgr. csoki. teáskanálnyi 1 csésze teára önt.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra. desben stb. kapható. Kimerítő használat. mag mellett van. Receptgyűjtem.

# Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdjában.

## SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főfőlmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrtörést, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-zappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

# CSILLAG DROGERIA

gyógyszerüzlet MAKÓ. Kasznár-lak.



**Raktára:**

Kötszerek és sebészeti eszközöknek. — Francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Háztartási cikkek. Szájvizek. Hajápolási és hajfestő szerek. Fogápoló szerek. Gummi különlegességek. Csillag-crém 1 korona, szappan 70 fillér, poudert 1 korona. — Szappanok. Pouderek. Thea. Összes pipere szerek. Fésű, kefe, nagy választékban.

Valodi Kölni-víz főraktára.

## Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernéküli beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona



**WÄGNER „Hangszer-király”**

nál BUDAPEST, József-körút 15-1. Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk! Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arcnőcsöt** használjuk! Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használnunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szerezhetők be. Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

Saját szerkezetű láncoskutat készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

**Gulácsi János** vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**  
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)  
Telefonszám 50. Telefonszám 50.  
347. Autogén hegesztés és vágás!

## Ez a „MUKI” művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

**o Wáner a „Hangszer-Király” o**

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra



## A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat újdonságok, női és leány felöltök, bársony és plüss kabátok, szőrmevel bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó pongyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fém AKO. hárneműek FÖTÉR.

## Király Lajos áruházában

legutányosabban szerezhetők be.



**Meglepő újdonság!**  
Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

**Wáner a „Hangszer-király”**

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre



**Újdonság! Tündérharangok.**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona **Wáner Hangszer-Király** országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra



„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wáner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

## Friss must kapható

Iritz Samuel özv. cégnél, Makón.